

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

" МЕЖІВСЬКЕ ПРОФЕСІЙНО - ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ "

52900, вул. Сонячна, 2, смт.Межова, Межівський район, Дніпропетровська обл. Тел./факс:
(05630) 62-2-90

E-mail: ptu76@online.ua, <http://www.ptu76.at.ua> , код ЄДРПОУ 02541831

*Матеріали на конкурс
«ПРОФОРІЄНТАЦІОНАЛЬНИЙ РОКУ»*

**ПРОФОРІЄНТАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ
«РОБОТА БІБЛІОТЕКИ ДПТНЗ
«МПТУ» З ПИТАНЬ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ
МОЛОДІ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ»**

Виконавець:

Чехута Валентина Іванівна

бібліотекар ДПТНЗ «МПТУ»

смт. Межова

2014 р

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ

«РОБОТА БІБЛІОТЕКИ ДПТНЗ «МІТУ» З ПИТАНЬ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ МОЛОДІ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ»

АКТУАЛЬНІСТЬ

Проблема вибору професії завжди була актуальною і тим більше, залишається такою в сучасних умовах. Яку професію обрати – одне з головних завдань у житті кожної людини. З причини незнання правил вибору професії, ситуації на ринку праці, відсутності практичного досвіду професійної діяльності близько 40% молодих людей обирають професію, яка не відповідає їх інтересам, нахилам та вподобанням. Особливо значущою є проблема набуття учнями адекватних знань про певний рід професійної діяльності, власні можливості оволодіння нею.

На ринку праці склалася парадоксальна ситуація – безробіття і дефіцит кадрів. Значна частина молоді після закінчення навчального закладу змушена працевлаштовуватися не за фахом, одержувати статус безробітного або взагалі виїжджати в пошуках роботи за межі області або держави.

Найпопулярнішими професіями, які сьогодні мають попит, є професії висококваліфікованих робітників -слюсарів, фермерів, токарів, електрогазозварювальників, водіїв, кухарів, продавців та інших представників робочих професій. На ринку праці регіону, як і раніше, у надлишку економісти, юристи, бухгалтери та інші.

Проблема підготовки учнів до свідомого вибору професії стає особливо актуальною тому, що орієнтація на певну професійну діяльність, свідомий вибір свого життєвого шляху є невід'ємною складовою всього навчально-виховного процесу в училищі:

- 1. Формування в учнів готовності до професійного самовизначення.
- 2. Визначення рівня сформованості та готовності до вибору своєї майбутньої професії за допомогою використання спеціальних показників.
- 3. Побудова гармонічного виховного процесу, у якому б відповідно були використані форми, методи, засоби профорієнтаційної роботи, їх зміст створював ситуацію емоційного, дієво-пізнавального, творчого переосмислення отриманої інформації.
- 4. Досягнення гармонії в профорієнтаційній роботі, коли в групах є учні схильні до розумової праці, а є учні більш позитивно налаштовані до трудової діяльності.
- 5. Розвиток творчої особистості та самостійної діяльності учнів через ведення усних журналів, участь в профорієнтаційних вечорах, конференціях, «ярмарках професій», виконанні творчих завдань,

виробничих проєктів, зміст яких пов'язаний з майбутньою професійною діяльністю учнів.

ЗНАЧИМІСТЬ

1. Соціальна – полягає в поширенні досвіду для інших освітніх установ.
2. Наукова – полягає у використанні інноваційних форм та методів профорієнтаційної роботи в училищі.
3. Практична – впровадження профорієнтаційного напрямку в діяльності інформаційного центру навчального закладу.

МЕТА ПРОЕКТУ:

- *допомогти учневі визначитися у своїй професійній спрямованості, зробити вибір та в майбутньому відчувати щастя життєвої реалізації;*
- *вселити віру у власні сили та бачення перспективи кращого розвитку свого майбутнього. Потрібно не просто мріяти, а цілеспрямовано йти до мрії;*
- *повідомлення профорієнтаційної інформації (професійне інформування);*
- *виховання в учнів відповідального й активного ставлення до свідомого та самостійного вибору своєї професії;*
- *розвиток пізнавальної активності, ініціативності, самостійності, творчості, спостережливості;*
- *стимулювання особистості до самоосвіти, самооцінки, самопізнання та самовдосконалення;*
- *формування необхідних у майбутньому професійно важливих якостей особистості, правильного розуміння сутності професійного самовизначення та мотивів вибору професії.*

ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ:

I. Надання допомоги учням у виборі професії:

- створення умов для вибору професії, разом з тим формування здатності до самостійного й усвідомленого рішення щодо свого вибору;
- допомога учневі зосередитися та розібратися в тому, чого він «хоче» - його бажання, інтереси, нахили, і що він «може» - які в нього знання, здібності, стан здоров'я, і наскільки виникає «потреба» його вибору на ринку праці;
- виявлення та формування в учнів стійких професійних інтересів, здібностей і можливостей.

II. Створення моделі профорієнтаційної роботи в училищі:

- побудова профорієнтаційної роботи на основі врахування вікових особливостей учнів;

- конструювання пізнавального профорієнтаційного матеріалу на основі принципів системності, послідовності й наступності;
- застосування активних методів навчання та виховання в профорієнтаційній роботі;
- реалізація творчих зв'язків класного керівника з батьками, представниками центру зайнятості, навчальних закладів Межівського району та інших регіонів, представниками трудових колективів підприємств району, з фермерськими товариствами;
- активізація суб'єктивного досвіду учня, використання його в процесі профорієнтаційної роботи;
- створення ситуації діалогу, що дає змогу кожному учневі проявити ініціативу;
- розширення кругозору і формування інтересу учнів до майбутньої професії;
- організація в процесі профорієнтаційної роботи обміну думками, ідеями, оцінками;
- показати застосування обраної професії у життєдіяльності людини.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ РОБОТИ

Застосування методів профорієнтаційної роботи:

пояснювально-ілюстративні, або репродуктивні (бесіда, розповідь, пояснення, лекція, демонстрація та ілюстрація явищ і процесів), інформаційно-пошукові (проблемний виклад, методи організації дослідницької діяльності, спостереження, робота з навчальною та іншою літературою),

активні (ділові ігри, метод занурення з елементами гри, «мозковий штурм», контекстне навчання, ігри-вправи, аналіз ситуацій, тематичні дискусії, виробничі задачі з використанням технічних, технологічних і економічних ситуацій, змагальні методи тощо).

Застосовування нетрадиційних форм роботи:

уроки - ігри, уроки - змагання, уроки - диспути, уроки - подорожі, рольові ігри, тематичні дискусії, творчі конкурси, диспути, круглий стіл та ін.

Використання комп'ютерно-програмних засобів:

презентації навчального закладу, конкретної професії, матеріально – технічної бази та інше, які розробляються у рамках МПТУ та професій, які пропонуються навчальним закладом.

Розробити методичні рекомендації

до впровадження відповідних методів профорієнтаційної роботи.

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ:

Етапи реалізації	Зміст заходів	Відповідальний
<i>Підготовчо – організаційний</i> Вересень - жовтень, 2013	<ul style="list-style-type: none"> - Обґрунтувати актуальність і перспективність для навчального закладу розробки цієї проблеми; - проаналізувати і узагальнити передовий досвід із цієї проблеми. 	Бібліотекар
<i>Планово - прогностичний</i> Листопад – грудень 2013р	<ul style="list-style-type: none"> • Розробити проект (визначити конкретні цілі і завдання, зміст на кожному етапі дослідження); • розробити дидактичне і методичне забезпечення; • здійснити виконання проекту. 	Бібліотекар
<i>Організаційно – виконавчий</i> Січень -травень 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Формувати ціннісні орієнтації, мотивувати самопізнання, установку на власну активність у професійному самовизначенні та оволодінні професійною діяльністю; • формувати уміння самооцінки, самоаналізу з метою усвідомлення власної професійної спрямованості; • консультувати щодо вибору профілю подальшої освіти, форм трудової підготовки. • вивчати наукові основи вибору професії, класифікаційні ознаки професії, вимоги професій до людини, основні професійно важливі якості, правила вибору професії; • оволодіти методиками самопізнання, самооцінки; розвивати індивідуальні професійно важливі якості; • формувати вміння зіставляти вимоги, необхідні для здобуття конкретної професії, з власними можливостями та кон'юнктурою ринку праці; • розробити і запровадити спільні заходи з центром зайнятості; • запровадити декаду робітничих професій; • активізувати екскурсії на підприємства та зустрічі з наставниками. 	Бібліотекар
<i>Підсумковий</i> Травень - серпень, 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Оформлення методичних матеріалів; • проведення Дня відкритих дверей; • профорієнтаційна робота по школам району та інших регіонів; • аналіз працевлаштування випускників училища. 	Бібліотекар

ФОРМИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ ДПТНЗ «МПТУ»:

1. Спільні заходи з центром зайнятості:
  - Ярмарки професій;
  - Дні відкритих дверей;
  - Професійні уроки;
  - Декади робітничих професій.

2. Інформаційна робота:

- Буклети, брошури
- Сайт училища
- Стенди професій
- Тематичний куточок
- Презентація училища
- Співпраця зі ЗМІ

3. Спільні заходи з ЗОСШ району

- Майстер – класи
- Тематичні виховні заходи
- Виступ агітбригад
- Конкурси професійної майстерності

**СТРУКТУРА ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ
ДПТНЗ «МПТУ»:**

РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

Уже нікого не потрібно переконувати в тому, що конкурентоспроможних кваліфікованих робітників за технологічно складними та інтегрованими професіями, а не простих виконавців робіт, спроможні підготувати лише державні ПТНЗ. Межівське професійно - технічне училище готує фахівців в основному сільськогосподарських професій.

Пріоритетні питання при удосконаленні профорієнтаційної роботи в училищі вважаємо такими:

1. Напрямок профорієнтаційної роботи:

- Екіпажі з викладачів, майстрів в/н, члени учнівського самоврядування.

2. Стан навчально-матеріальної бази:

- Обладнані майстерні, кабінети, читальний зал, спортивна база.

3. Кадрове забезпечення:

- Викладачі (I-II, вищих категорій), майстри в/н (I-II категорій), керівники гуртків, секцій.

4. Методичне забезпечення професій:

- Методичні розробки майстрів, керівників гуртків технічної творчості, викладачів спецдисциплін.

5. Методичні рекомендації щодо проведення профорієнтаційної роботи:

- Залучення колективу, учнівського самоврядування.

Способи профорієнтаційної роботи:

1. Залучення всього колективу до профорієнтаційної роботи: створення екіпажів з участю педдагогічного колективу училища, учнівського самоврядування, веб-сайти, гурткова робота.

2. Створення технологічного фонду використання інноваційних технологій при профорієнтаційній роботі: відеофільм по представлених професіях, виховні заходи, інтерв'ю учнів, відповідний розділ на веб-сайті, конкурс між кабінетами, лабораторіями.

3. Поширення використання електронної техніки при профорієнтаційній роботі: ноутбук, мультимедійна техніка в навчальних закладах при профорієнтаційній роботі.

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Використання інноваційних технологій в профорієнтаційній роботі створюють потенційно сприятливі умови для успішного розв'язання протиріч пов'язаних із професійним самовизначенням учнів:

1. Індивідуально-психологічними:

- протиріччя між нахилами та здібностями й вимогами професії;

- власними домаганнями та реальними можливостями виконувати певну роботу;
- невідповідність здоров'я, характеру, звичок вимогам, які ставляться майбутньою професією тощо.

2. Соціально-економічними:

- протиріччя між сучасними вимогами до фахівця й застарілими уявленнями про шляхи розвитку економіки, її кадрове забезпечення;
- професійними планами молоді та потребою економіки в кадрах, здатних виконувати важку фізичну працю;
- необхідністю координації й інтеграції профорієнтаційних впливів, тощо.

Відповідні форми і методи дозволять досягти основної мети профорієнтаційної роботи формування в учнів готовності до професійного самовизначення. Розвиток України як держави з ринковою економікою ставить перед суспільством та, зокрема, перед освітянами низку специфічних завдань, обумовлених необхідністю підготовки підростаючого покоління до життя та професійної діяльності, вибору майбутньої професії в нових соціально-економічних умовах.

Впровадження інноваційних технологій в профорієнтаційну роботу, активне застосування нових форм та методів профорієнтаційної роботи забезпечить їх успішне розв'язання.